

Ks. prof. dr hab. Robert Tyrała
Rektor UPJPII
Konferencja z okazji 100-lecia Metropolii Krakowskiej
10 grudnia 2025 roku, aula UPJPII, Bernardyńska 3

Ekscelencje, Księża Arcybiskupie, Księża Biskupie
Panie Dziekanie
Szanowni Prelegenci, Profesorowie i Studenci
Wielce Szanowni Państwo

bardzo serdecznie witam wszystkich na ostatniej konferencji naukowej w tym miejscu – w związku z opuszczeniem przez UPJPII tego budynku z dniem 1 stycznia 2026 roku. Tym bardziej niezwykle jest to, że spotykamy się dziś, aby podjąć temat tak ważny dla nas wszystkich i spojrzeć – już w sposób historyczny – na jubileusz Metropolii Krakowskiej. Tę wyjątkową konferencję przygotował nasz Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego, za co dziękuję Panu Dziekanowi oraz całemu komitetowi organizacyjnemu. Dziękuję abp. prof. Markowi Jędraszewskiemu, Administratorowi Apostolskiemu Archidiecezji Krakowskiej za obecność i skierowanie do nas swojego jubileuszowego słowa, jako wprowadzenia do tego naukowego dyskursu. Dziękuję wszystkim prelegentom, na czele z naszym doktorem *honoris causa* bp. prof. Janem Kopcem. Jestem przekonany, że ta konferencja pięknie i w sposób nad wyraz wartościowy dopełni jubileuszowych uroczystości, które odbyły się 28 października 2025 roku w naszej wawelskiej katedrze, dokładnie w dniu setnej rocznicy powstania Metropolii.

Arcybiskup Karol Wojtyła, podczas swojego ingresu biskupiego do katedry wawelskiej w dniu 8 marca 1964 roku, wypowiedział słowa, zapewne dobrze nam wszystkim znane, a które dziś, w kontekście jubileuszu, brzmią jeszcze mocniej: ***zdajemy sobie wszyscy dobrze sprawę, że wejść do tej katedry nie można bez wzruszenia ... przemawia do nas cała nasza przeszłość, nasza historia, zespołem imion i nazwisk ... stoją nie tylko na progu tej katedry, ale stoją także na progu tej rzeczywistości, która mieści się w słowie pasterz ... musimy je tworzyć razem ... umieć brać wszystko, co wszyscy wnoszą ... umieć brać to znaczy w dużej mierze umieć dawać ... umieć to jakoś koordynować, scalać, ażeby z tego rośło wspólne dobro wszystkich***¹. A wszystko zaczęło się od bulli „Vixdum Poloniae Unitas” z dnia 28 października 1925 roku, na mocy której papież Pius XI erygował Metropolię Krakowską, w skład której, jak wiemy, weszły także diecezje ościenne. Od tamtej chwili rozpoczął się czas posługi kard. Adama Stefana Sapięhy, a następnie kolejnych pasterzy: abp. Eugeniusza Baziaka, kard. Karola Wojtyły, kard. Franciszka Macharskiego, kard. Stanisława Dziwisza, abp. Marka Jędraszewskiego. Nowa karta – kolejne stulecie – rozpocznie się wraz z posługą kard. Grzegorza Rysia, niegdyś studenta, a później pracownika naszego Wydziału Historii Kościoła. Tak wielu duchownych, sióstr zakonnych, świeckich wiernych tworzyło tę metropolię. Był to czas działania i powoływania wielu instytucji kościelnych i dzieł duszpasterskich, naukowych i społecznych. Dzisiejsza konferencja przypomni nam o wielu z tych faktów, za co serdecznie dziękuję.

Bo to właśnie na historii budujemy naszą przyszłość, a jubileusz pozwala jeszcze wyraźniej dostrzec, że historia jest nauczycielką życia. Niech więc ta konferencja będzie spłaceniem długu wdzięczności wobec wszystkich, którzy tworzyli Metropolię

¹ K. Wojtyła, homilia na ingresie, Katedra Wawelska, 8 marca 1964 roku.

Krakowską i stanowili jej ważne ogniwa – a jednocześnie niech otwiera perspektywy na przyszłe lata.

Dziękuję za uwagę.